

med heltidsbiblioteksbetjening. Det må dog erkendes, at heltidsbetjening allerede på grund af den herskende bibliotekarmangel ikke kan gennemføres overalt i de nærmeste år, og der er derfor i lovforslaget optaget en bestemmelse om en dispensationsordning for folkebiblioteker, hvor der ikke ved lovens ikrafttræden er en stilling for heltidsbeskæftiget bibliotekar. Der henvises herom til bemærkningerne nedenfor til §§ 5 og 20.

Det bør endvidere — som allerede berørt — fremhæves, at der uden for det for folkebibliotekerne fastlagte forpligtelsesområde gennem en årrække har udviklet sig en række aktiviteter af forskellig art, som folkebibliotekerne hidtil har kunnet påtage sig at gennemføre inden for rammerne af deres tilskudsberettigede budget. Der sigtes her især til de kulturelle arrangementer, og til den sekretariatsfunktion, som adskillige folkebiblioteker har stillet til rådighed for andre lokale initiativtagere til kulturel virksomhed.

Kulturelle arrangementer og sekretariatsfunktionen omhandles ikke i lovforslaget, men det påregnes, at der sker en videreudvikling på dette område, der mange steder udgør en integrerende del af folkebibliotekernes samlede virksomhed. En sådan ønskelig udvikling bør muliggøres ved udarbejdelsen af det af den enkelte kommune lagte budget for den samlede folkebiblioteksvirksomhed, jfr. lovrevisionsudvalgets betænkning kap. 13 om kulturelle arrangementer.

Statens interesser på denne lovs område foreslås fortsat varetaget af bibliotekstilsynet, der efter forslaget fører tilsyn med folkebibliotekerne og giver dem råd og vejledning, jfr. herom bemærkningerne til § 15.

Der må lægges vægt på, at der med udgangspunkt i den bibliotekstilsynets påhvilende rådgivnings- og vejledningsvirksomhed sker en yderligere udvikling af det bestående samarbejde mellem tilsyn og kommuner.

Med hensyn til de beløbsmæssige konsekvenser af omlægningen af tilskudsordningen bemærkes, at det er forudsat, at det tilskudsbeløb, som overføres til fordeling under loven om tilskud til og udligning mellem kommunerne, svarer til det beløb, som i finansåret 1973-74 afholdes som statens tilskud til drift af folke- og skolebibliotekerne under finanslovkonto § 21.2.05. Tilskud til biblioteksformål, underkonto 61.01. Driftstilskud, L 171 1964 § 5, stk. 1-3, jfr. § 18, stk. 1, og underkonto 61.03. Centralbibliotekstilskud, L 171 1964 § 11, stk. 1-4.

Det vil iøvrigt være nødvendigt at opretholde flere af de under ovennævnte finanslovkonto § 21.2.05. opførte specielle tilskud til biblioteksformål

udover de allerede omtalte bevillinger til vederlag til danske forfattere og oversættere samt den bevilling, der stilles til rådighed for løsningen af folkebibliotekernes fællesopgaver og særlige opgaver.

Der henvises herom til bemærkningerne nedenfor og til det særlige bilag om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

Til kap. 1.

I kapitel I er samlet bestemmelser om folkebibliotekernes formål, den obligatoriske biblioteksbetjening og den virksomhed som denne under alle omstændigheder forudsætter. I en bemyndigelsesparagraf er peget på en række områder, hvor regler agtes udsendt i en til loven knyttet bekendtgørelse.

I forhold til nugældende lov (lov nr. 171 af 27. maj 1964 om folkebiblioteker m. v.) er der tale om en ny bestemmelse: Kravet om indførelse af heltidsbibliotek er gjort generelt (§ 5).

Tre bestemmelser, der nu ikke findes i loven men i bekendtgørelse af 13. maj 1965 om folkebiblioteker er overført til lovforslaget: funktionen som informationscentral, kriterierne for materialevalg og begrænsningen i den fri låneret for audiovisuelle materialers vedkommende (§ 2 stk. 3).

Til § 1.

§ 1 fastslår folkebibliotekets formål og de funktioner, det har pligt til at varetage for at opfylde dette formål. Det fastslås endvidere, at benyttelsen skal være vederlagsfri. Formuleringen svarer til nugældende lovs § 1, dog med følgende ændringer: Betegnelsen „andet egnet materiale“, der efter § 22, stk. 1 i bekendtgørelse om folkebiblioteker omfatter audiovisuelt materiale og det til dets udnyttelse nødvendige apparatur, er erstattet af betegnelsen „audiovisuelle samlinger“, der dækker såvel materialer som apparatur. Funktionen som informationscentral, der hidtil kun har været nævnt i bekendtgørelsen (§ 1, stk. 1, sidste punktum, jfr. § 26) er medtaget i lovforslaget.

Med hensyn til formålet fastholdes det hidtidige synspunkt, at folkebiblioteket er en kulturformidlende institution, hvis opgave er at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet dels ved at give den enkelte borger mulighed for selvstændig meningsdannelse, almen og faglig orientering og kundskabstilegnelse, personlig udvikling og kunstnerisk og menneskelig oplevelse“ (Bekendtgørelse om folkebiblioteker § 1, stk. 1), dels ved at støtte den almindelige kulturelle aktivitet i virkeområdet. Dette skal ske dels ved at opbygge hertil egnede samlinger og stille dem til rådighed for benytterne, dels ved at tage initiativ til kontakt og knytte for-